

utorak, 3. svibnja 2022.

I.

(Rezolucije, preporuke i mišljenja)

REZOLUCIJE

EUROPSKI PARLAMENT

P9_TA(2022)0135

Održivo plavo gospodarstvo u EU-u: uloga sektora ribarstva i akvakulture

Rezolucija Europskog parlamenta od 3. svibnja 2022. Prema održivom plavom gospodarstvu u EU-u: uloga sektora ribarstva i akvakulture (2021/2188(INI))

(2022/C 465/01)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 17. svibnja 2021. o novom pristupu za održivo plavo gospodarstvo u EU-u – Preobrazba plavog gospodarstva EU-a za održivu budućnost (COM(2021)0240),
- uzimajući u obzir članke 3., 4., 13., 38., 43. i 349. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1380/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o zajedničkoj ribarstvenoj politici ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/1139 Europskog parlamenta i Vijeća od 7. srpnja 2021. o uspostavi Europskog fonda za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu u izmjeni Uredbe (EU) 2017/1004 ⁽²⁾ (EMFAF),
- uzimajući u obzir Direktivu 2008/56/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 17. lipnja 2008. o uspostavljanju okvira za djelovanje Zajednice u području politike morskog okoliša (Okvirna direktiva o pomorskoj strategiji) ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir Sedmi program djelovanja za okoliš i u njemu sadržane koncepte, kao što su granice planeta i ekološka ograničenja,
- uzimajući u obzir Direktivu 2014/89/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o uspostavi okvira za prostorno planiranje morskog područja ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir Direktivu 2007/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2007. o procjeni i upravljanju rizicima od poplava ⁽⁵⁾,
- uzimajući u obzir Direktivu (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora ⁽⁶⁾,

⁽¹⁾ SL L 354, 28.12.2013., str. 22.

⁽²⁾ SL L 247, 13.7.2021., str. 1.

⁽³⁾ SL L 164, 25.6.2008., str. 19.

⁽⁴⁾ SL L 257, 28.8.2014., str. 135.

⁽⁵⁾ SL L 288, 6.11.2007., str. 27.

⁽⁶⁾ SL L 328, 21.12.2018., str. 82.

utorak, 3. svibnja 2022.

- uzimajući u obzir politički dogovor između Parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2021. o Instrumentu za povezivanje Europe za razdoblje 2021. – 2027.,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 11. prosinca 2019. naslovljenu „Europski zeleni plan” (COM(2019)0640),
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 20. svibnja 2020. naslovljenu „Strategija EU-a za bioraznolikost do 2030.: vraćanje prirode u naše živote” (COM(2020)0380), i svoju Rezoluciju od 9. lipnja 2021. o toj strategiji ⁽⁷⁾,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 20. svibnja 2020. naslovljenu „Strategija „od polja do stola” za pravedan, zdrav i ekološki prihvatljiv prehrambeni sustav” (COM(2020)0381), i svoju Rezoluciju od 20. listopada 2021. o toj strategiji ⁽⁸⁾,
- uzimajući u obzir izvješće Komisije naslovljeno „Izvješće o plavom gospodarstvu EU-a za 2021.” ⁽⁹⁾,
- uzimajući u obzir izvješće Komisije iz ožujka 2021. naslovljeno „Kriteriji održivosti za plavo gospodarstvo” ⁽¹⁰⁾,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 12. svibnja 2021. naslovljenu „Strateške smjernice za održiviju i konkurentniju akvakulturu u EU-u za razdoblje 2021. – 2030.” (COM(2021)0236),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 23. srpnja 2020. naslovljenu Novi pristup Pomorskoj strategiji za Atlantik – Akcijski plan za područje Atlantika 2.0: Ažurirani akcijski plan za održivo, otporno i konkurentno plavo gospodarstvo u atlantskoj regiji Europske Unije” (COM(2020)0329),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 9. prosinca 2020. naslovljenu „Strategija za održivu i pametnu mobilnost – usmjeravanje europskog prometa prema budućnosti” (COM(2020)0789),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 19. studenog 2020. naslovljenu „Strategija EU-a za iskorištavanje potencijala energije iz obnovljivih izvora na moru za klimatski neutralnu budućnost” (COM(2020)0741),
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 8. rujna 2015. o iskorištavanju potencijala istraživanja i inovacija u plavom gospodarstvu radi stvaranja radnih mjesta i ostvarivanja rasta ⁽¹¹⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 16. siječnja 2018. naslovljenu „Međunarodno upravljanje oceanima: plan za budućnost naših oceana u okviru ciljeva održivog razvoja do 2030.” ⁽¹²⁾,
- uzimajući u obzir Rezoluciju Europskog parlamenta od 25. ožujka 2021. o utjecaju morskog otpada na ribarstvo ⁽¹³⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 14. rujna 2021. o novom pristupu Pomorskoj strategiji za Atlantik ⁽¹⁴⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 7. srpnja 2021. o utjecaju priobalnih vjetroelektrana i drugih sustava za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora na sektor ribarstva ⁽¹⁵⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 14. rujna 2021. naslovljenu „Prema snažnijem partnerstvu s najudaljenijim regijama EU-a” ⁽¹⁶⁾,

⁽⁷⁾ SL C 67, 8.2.2022., str. 25.

⁽⁸⁾ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2021)0425.

⁽⁹⁾ https://blueindicators.ec.europa.eu/sites/default/files/2021_06_BlueEconomy_Report-2021.pdf

⁽¹⁰⁾ <https://inea.ec.europa.eu/system/files/2021-05/Sustainability%20criteria%20for%20the%20blue%20economy%20.pdf>

⁽¹¹⁾ SL C 316, 22.9.2017., str. 64.

⁽¹²⁾ SL C 458, 19.12.2018., str. 9.

⁽¹³⁾ SL C 494, 8.12.2021., str. 14.

⁽¹⁴⁾ SL C 117, 11.3.2022., str. 30.

⁽¹⁵⁾ SL C 99, 1.3.2022., str. 88.,

⁽¹⁶⁾ SL C 117, 11.3.2022., str. 18.

utorak, 3. svibnja 2022.

- uzimajući u obzir sporazum postignut 12. prosinca 2015. u Parizu (Pariški sporazum) na 21. zasjedanju Konferencije stranaka (COP 21) Okvirne konvencije UN-a o klimatskim promjenama,
  - uzimajući u obzir globalne smjernice i međunarodne standarde za ribarstvo i akvakulturu koje je izradila Organizacija za hranu i poljoprivredu UN-a (FAO) u suradnji s Unijom kao članicom,
  - uzimajući u obzir izvješće FAO-a naslovljeno „Stanje ribarstva i akvakulture u svijetu 2020.: Održivost na djelu”,
  - uzimajući u obzir inicijativu „Mreža plavih ribarskih luka”, koju je FAO pokrenuo u srpnju 2018.,
  - uzimajući u obzir strategiju „Plavi rast” luke u Vigu za razdoblje 2016. – 2020. i 2021. – 2027. ⁽¹⁷⁾,
  - uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija o Komunikaciji Komisije o novom pristupu za održivo plavo gospodarstvo u EU-u: Preobrazba plavog gospodarstva EU-a za održivu budućnost (COM(2021)0240),
  - uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija od 2. prosinca 2021. o održivom plavom gospodarstvu i akvakulturi (NAT-VVI/020),
  - uzimajući u obzir nadležnost Odbora Parlamenta za promet i turizam o pomorskom programiranju i integriranoj pomorskoj politici,
  - uzimajući u obzir članak 54. Poslovnika,
  - uzimajući u obzir mišljenja Odbora za razvoj i Odbora za promet i turizam,
  - uzimajući u obzir izvješće Odbora za ribarstvo (A9-0089/2022),
- A. budući da plavo gospodarstvo EU-a osigurava 4,5 milijuna izravnih radnih mjesta te obuhvaća sve industrije i sektore povezane s oceanima, morima i obalama, bez obzira na to temelje li se na morskom okolišu (kao što su pomorski promet, plovidbeni putnički promet, ribarstvo i proizvodnja energije) ili na kopnenim aktivnostima (kao što su luke, brodogradilišta, obalni turizam i kopnena akvakultura); budući da je riječ o opsežnom segmentu našega gospodarstva koji se brzo razvija i koji se tijekom proteklog desetljeća znatno modernizirao i diversificirao te koji će imati važnu ulogu u poboljšanju okolišnog, društvenog i gospodarskog razvoja;
- B. budući da bi, kad bi se usporedilo s nacionalnim gospodarstvom, globalno plavo gospodarstvo bilo sedmo najveće na svijetu, dok bi ocean kao gospodarski subjekt bio član skupine G7; budući da se ono odvija u oceanima, koji su najveći ekosustav na planetu i u kojima živi 80 % svih živih organizama; budući da nas ocean okružuje i da o njemu ovisimo te da pruža ključne resurse za ljudsko zdravlje i mrežu gospodarskih interakcija;
- C. budući da razvoj plavoga gospodarstva može dati snažan poticaj rastu i gospodarskom razvoju te otvaranju radnih mjesta, posebno u obalnim i otočnim regijama i zemljama te najudaljenijim regijama;
- D. budući da se sektor ribarstva, posebno mali, obalni i artizanalni ribolov, ne uzima u dovoljnoj mjeri u obzir u strategiji EU-a za plavo gospodarstvo;
- E. budući da će ono nastaviti pružati nove mogućnosti i otvarati radna mjesta, posebno u područjima kao što su obnovljiva energija oceana, plavo biogospodarstvo, biotehnologija i desalinizacija;
- F. budući da se sektorski prioriteti za razvoj plavoga gospodarstva mogu razlikovati od jedne države članice do druge, što s jedne strane ovisi o ostvarenim rezultatima kad je riječ o razvoju tradicionalnih ili afirmiranih sektora, a s druge strane o postojećim resursima i potencijalu za razvoj sektora u nastanku u svakoj državi članici;

⁽¹⁷⁾ <http://bluegrowthvigo.eu/>

utorak, 3. svibnja 2022.

- G. budući da iskorištavanje potencijala plavoga gospodarstva ne smije biti izgovor za podvrgavanje mora i oceana oblicima iskorištavanja resursa i modela rasta koji su se već pokazali neodrživima; budući da se morski i oceanski resursi moraju upotrebljavati strogo u skladu s potrebom za njihovim dobrim upravljanjem i očuvanjem, bez mijenjanja ravnoteže morskih ekosustava;
- H. budući da se u Direktivi o prostornom planiranju morskog područja navodi da države članice moraju u obzir uzeti interakciju aktivnosti i načina korištenja kao što su akvakultura, ribarstvo te objekti i infrastruktura za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, kao i podmorski kabeli, te promicati usporedno postojanje relevantnih aktivnosti i primjenjivati pristup utemeljen na ekosustavu;
- I. budući da se u plavom gospodarstvu koje se razvija unutar ekoloških granica, a time ne samo u sektorima ribarstva i akvakulture već i u svim predmetnim sektorima, moraju u jednakoj mjeri poštovati okolišni, socijalni i gospodarski stupovi kako bi ih se smatralo održivima;
- J. budući da se zajedničkom ribarstvenom politikom (ZRP) nastoji osigurati pravilno očuvanje i upravljanje morskim biološkim resursima te da aktivnosti u okviru ribarstva i akvakulture budu dugoročno ekološki održive i da se njima upravlja na način koji je u skladu s ciljevima postizanja gospodarskih i društvenih koristi te koristi za zapošljavanje i s ciljem doprinosa sigurnosti opskrbe hranom;
- K. budući da bi zajednička ribarstvena politika trebala doprinijeti porastu produktivnosti i pristojnom životnom standardu u sektoru ribarstva, među ostalim u sektoru malog ribolova, te stabilnim tržištima te da bi trebala zajamčiti dostupnost opskrbe hranom;
- L. budući da je u skladu s ciljem održivog razvoja br. 14 neophodno očuvati oceane, mora i morske resurse te promicati njihovo održivo korištenje, dok je u skladu s ciljem održivog razvoja br. 15 neophodno zajamčiti sigurnost opskrbe hranom; budući da se u podcilju 14.1. utvrđuje nastojanje da se spriječe i znatno smanje sve vrste onečišćenja mora do 2025., posebno onečišćenja koje potječe od aktivnosti na kopnu, uključujući onečišćenje morskim otpadom i hranjivim tvarima;
- M. budući da je ocean ključan za život na Zemlji jer proizvodi 50 % kisika u atmosferi, apsorbira oko 25 % emisija ugljičnog dioksida koje proizvodi čovjek i 90 % viška topline u klimatskom sustavu te regulira globalnu klimu;
- N. budući da su obnova, očuvanje, zaštita i održivo korištenje morske bioraznolikosti od ključne važnosti za zdravlje oceana, u kojima žive milijuni vrsta, za zaštitu zdravlja planeta i pružanje osnove za morske i pomorske gospodarske aktivnosti;
- O. budući da je prikupljanje podataka za praćenje i znanstvenu procjenu stokova u morima i oceanima, uključujući ocjenu toga jesu li ti stokovi unutar sigurnih bioloških granica, ključno da bi se njima održivo upravljalo;
- P. budući da su veliki dijelovi oceana i morskog dna i dalje neistraženi, posebno u dubokom moru, te budući da su potrebna daljnja istraživanja kako bi se osigurala potpuna održivost svih aktivnosti u okviru plavog gospodarstva;
- Q. budući da su ribarstvo i akvakultura ključni sektori plavog gospodarstva koji su važan izvor bjelančevina i mikronutrijenata neophodnih za sigurnost opskrbe hranom i zdravlje ljudi;
- R. budući da je morska biološka raznolikost u Europi pod pritiskom i da je velik udio procijenjenih morskih vrsta i staništa u „nepovoljnom” ili „nepoznatom stanju očuvanosti”; budući da gubitak morske biološke raznolikosti ima velik okolišni i socioekonomski učinak na sektor ribarstva, obalne zajednice te otoke i najudaljenije regije EU-a te da je stoga hitno potrebno nadoknaditi taj gubitak; budući da se biološka raznolikost mora obnoviti u suradnji sa svim dionicima, posebno s ribarskim sektorom i znanstvenom zajednicom;
- S. budući da obalne i otočne zajednice predstavljaju ključne dionike u raspravama o potencijalu plavoga gospodarstva i načinima njegovog iskorištavanja;

utorak, 3. svibnja 2022.

- T. budući da ribari i uzgajivači u akvakulturi iz EU-a imaju ključnu ulogu u cijeloj Uniji kad je riječ o zaštiti i promicanju teritorijalnog identiteta, kulturnih tradicija, sigurnosti opskrbe hranom, zapošljavanja i prihoda;
- U. budući da mali artizanalni ribolov ima svoje posebnosti i potrebe;
- V. budući da sektor rekreacijskog ribolova, kao visokovrijedna i održiva turistička aktivnost, može doprinijeti diversifikaciji prihoda obalnih zajednica;
- W. budući da žene imaju važnu ulogu u sektorima ribarstva i akvakulture; budući da je potrebno povećati njihovu vidljivost i osigurati jednak pristup zapošljavanju u tom sektoru te odgovarajuće pravno priznavanje;
- X. budući da se u UN-ovim ciljevima održivog razvoja br. 3, 6, 9 i 12 naglašava važnost zdravlja životinja, dobre kvalitete vode, održivih inovacija te održive potrošnje i proizvodnje u plavom gospodarstvu;
- Y. budući da su zdravlje i dobrobit akvatičnih životinja povezani s kvalitetom prehrambenih proizvoda; budući da loša dobrobit životinja i uzgoj životinja mogu povećati rizik od zaraza i bolesti;
- Z. budući da poljoprivreda na kopnu ima znatan utjecaj na morske ekosustave i ribarstvo, posebno upotreba dušičnih gnojiva i eutrofikacija vodenog okoliša;
- AA. budući da ribari imaju vrlo važnu ulogu u prikupljanju napuštenog morskog otpada u moru, bilo provođenjem ciljanih kampanja ili usputnim prikupljanjem otpada tijekom ribolovnih operacija;
- AB. budući nisu ostvareni ciljevi za 2020. u pogledu postizanja dobrog stanja okoliša za europska mora i okončanja prelova;
- AC. budući da je 2018. ribarska industrija u EU-u bila odgovorna za oko 163 600 radnih mjesta i da je ribarska flota EU-a 2019. ulovila oko 4,1 milijun tona žive mase; budući da je 2018. u zemljama EU-27 proizveden 1,1 milijun tona vodenih organizama u vrijednosti od 3,7 milijardi eura ⁽¹⁸⁾;
- AD. budući da je EU neto uvoznik proizvoda ribarstva i akvakulture te da je i dalje ovisan o uvozu većine svoje potrošnje hrane akvatičnog podrijetla, što je 2018. činilo 34 % globalne vrijednosti uvoza; budući da se pri uvozu ribarstva u EU moraju barem poštovati standardi održivosti slični onima u EU-u; budući da uvoz ribarstva u EU mora biti izravno povezan s održivim radnim mjestima u sektorima uvoza, prerade i maloprodaje;
- AE. budući da su učinci klimatskih promjena već utjecali na ribarstvo, akvakulturu i obalne zajednice u EU-u; budući da klimatska kriza znatno utječe na zdravlje europskih mora, sa štetnim učincima na otpornost plavog gospodarstva, posebno ribarstva i akvakulture;
- AF. budući da je pandemija bolesti COVID-19 pogodila nekoliko sektora plavoga gospodarstva, a posebno obalni i pomorski turizam; budući da bi plavo gospodarstvo moglo pomoći u otklanjanju gospodarske i socijalne štete prouzročene aktualnom krizom;
- AG. budući da je pandemija bolesti COVID-19 imala značajan gospodarski učinak na osobe zaposlene u sektorima ribarstva i akvakulture zbog kombiniranih učinaka smanjenja potražnje i nedostatka uvjeta na mnogim plovilima koji bi omogućili zdravstvenu sigurnost; budući da su poremećaji na tržištu prouzročeni pandemijom pogodili ribare diljem EU-a; budući da su ribari i dalje osigurali opskrbu visokokvalitetnom hranom i da upravo zbog toga posebna pozornost mora biti posvećena ribarima zbog njihove važnosti za sigurnost opskrbe hranom u EU;
- AH. budući da je u pandemiji na vidjelo izašla važnost otpornog okoliša, uz potporu održivih praksi u upravljanju resursima, za globalno zdravlje i za budućnost prehrambenih sustava;

⁽¹⁸⁾ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Fishery_statistics#Fisheries:_the_factors_of_production.

utorak, 3. svibnja 2022.

- AI. budući da obalne zajednice trebaju diversificirati svoje izvore prihoda kako bi se oduprle gospodarskim i socijalnim šokovima;
- AJ. budući da obalne i udaljene zajednice pri diversifikaciji njihovih prihoda trebaju izgraditi otpornost na šokove kao što su oni prouzročeni klimatskim promjenama;
- AK. budući da su pomorski i obalni turizam među stupovima plavoga gospodarstva, pri čemu se više od polovice turističkih smještajnih objekata EU-a nalazi u obalnim područjima, a 30 % noćenja ostvaruje se u priobalnim odmaralištima; budući da se u Komunikaciji Komisije o turizmu i prometu od 2020. nadalje (COM(2020)0550) naglašava važnost zaštite i obnove europskog kopnenog i morskog prirodnog kapitala;
- AL. budući da pomorski i obalni turizam osiguravaju 60 % radnih mjesta u plavom gospodarstvu; budući da su za konkurentno, otporno i socijalno pravedno plavo gospodarstvo potrebni visokokvalificirani i kvalificirani stručnjaci; budući da „plava radna mjesta” mogu promicati rast i prilike za razvoj karijere;
- AM. budući da udičarski turizam kao sektor ima potencijal da bude novi izvor prihoda za obalne zajednice, osiguravajući pritom održivost i dobro stanje ribljih stokova te pružajući socijalne i zdravstvene koristi;
- AN. budući da je rekreacijski ribolov već održiva i visokovrijedna turistička opcija i komplementarna aktivnost za mnoge zajednice diljem Europe; budući da u mnogim zemljama postoji sve veći interes za rekreacijski ribolov, posebno nakon izbivanja pandemije bolesti COVID-19;
- AO. budući da će u obalnim regijama razvoj održive infrastrukture pomoći u očuvanju biološke raznolikosti, obalnih ekosustava i krajolika, čime će se ojačati održivi razvoj turizma i obalna gospodarstva;
- AP. budući da plavo gospodarstvo ima ključnu ulogu u blagostanju najudaljenijih regija, koje zbog svoje izoliranosti posebno ovise o aktivnostima koje se temelje na plavom gospodarstvu, kao što su pomorski prijevoz putnika i tereta te turizam;
- AQ. budući da su luke ključni akteri u postizanju ciljeva održivog plavog gospodarstva i da će se jačanjem održivosti luka promicati održivi razvoj obalnih zajednica; budući da su luke važno čvorište za prijevoz robe i putnika u najudaljenijim regijama;
- AR. budući da su luke ključne za povezanost i gospodarstvo regija i zemalja te da imaju važnu ulogu u promicanju održivog razvoja, koji doprinosi rješavanju problema gubitka biološke raznolikosti, kako je navedeno u novoj strategiji EU-a za bioraznolikost do 2030.; budući da će se uloga luka također razvijati tijekom promjena u europskom industrijskom krajoliku (na primjer, širenjem korištenja energije iz obnovljivih izvora na moru);
- AS. budući da bi brodogradilišta EU-a mogla iskoristiti mogućnosti koje proizlaze iz brzorastućeg inovativnog tržišta servisnih plovila koja su energetske učinkovita;
- AT. budući da različite aktivnosti povezane s plavim gospodarstvom na jednome mjestu dovode do konkurencije, onečišćenja i sukoba u prostornom upravljanju koji ponajprije utječu na ribolovne aktivnosti, posebno na mali artizanalni ribolov i obalne zajednice; budući da je prostorno planiranje morskog područja ključno kako bi se izbjeglo povećanje konkurencije i sukobi u upravljanju morskim prostorom;
- AU. budući da bi prostornim planovima morskog područja države članice trebale nastojati doprinijeti održivom razvoju energetskih sektora na moru, pomorskog prijevoza i sektora ribarstva i akvakulture te očuvanju, zaštiti i poboljšanju stanja okoliša, uključujući njegovu otpornost na utjecaje klimatskih promjena; budući da bi u tom pogledu interesi ribarstva i akvakulture trebali dobiti posebnu pozornost i ne bi ih trebalo marginalizirati s obzirom na to da države članice nastavljaju s radom i naknadnim revizijama nacionalnih planova morskog područja;
- AV. budući da je cilj Pariškog sporazuma ograničiti globalno zagrijavanje na znatno manje od 2 °C, po mogućnosti na 1,5 °C, u usporedbi s predindustrijskim razinama;

utorak, 3. svibnja 2022.

- AW. budući da posebno izvješće Međuvladinog panela o klimatskim promjenama o oceanima i kriosferi u kontekstu klimatskih promjena pruža dokaze o prednostima povezivanja znanstvenih spoznaja s lokalnim i autohtonim znanjem radi jačanja otpornosti;
- AX. budući da EU namjerava ostvariti klimatsku neutralnost najkasnije do 2050. u skladu s ciljevima europskog zelenog plana; budući da je EU predložio cilj smanjenja emisija stakleničkih plinova za najmanje 55 % do 2030.; budući da je energija iz obnovljivih izvora na moru jedna od opcija koje države članice mogu odabrati za postizanje tog cilja; budući da bi energija iz obnovljivih izvora na moru trebala imati ključnu ulogu u ostvarenju tih ciljeva primjenom integriranog pristupa kojim se u obzir uzimaju tri stupa održivosti;
- AY. budući da je u okviru Strategije EU-a za bioraznolikost do 2030. potrebno izraditi prijedlog pravno obvezujućih ciljeva za obnovu prirode u skladu s ciljem zaštite 30 % i stroge zaštite 10 % morskog područja EU-a;
- AZ. budući da su potrebne posebne smjernice i čvrsti planovi za svaku pomorsku regiju EU-a u pogledu ciljeva koje treba ostvariti u vezi sa zaštićenim morskim područjima;
- BA. budući da su najudaljenije regije autentični prirodni laboratoriji bogati biološkom raznolikošću i autentična prirodna utočišta kojima je potrebna hitna zaštita, osobito zbog svojih uglavnom arhipelaških značajki i velikih obalnih područja;
- BB. budući da je za upravljanje ekosustavima potreban holistički pristup kojim se u obzir uzimaju svi uzroci gubitka biološke raznolikosti, kao što su klimatske promjene, zakiseljavanje oceana, pojava stranih vrsta, erozija obale itd.; budući da bi se u upravljanju i očuvanju morskih resursa u obzir trebali uzeti sveobuhvatna vizija, okvir i pristup utemeljen na ekosustavu;
- BC. budući da klimatske promjene sve više mijenjaju rasprostranjenost i migracijske obrasce različitih ribljih vrsta te utječu na artizanalni ribolov u zemljama u razvoju, koje su osjetljivije na njihove učinke;
- BD. budući da je nezakonit ribolov velika prijetnja morskim resursima, da osiromašuje riblje stokove, uništava morska staništa, stvara nepošteno tržišno natjecanje i ugrožava egzistenciju obalnih zajednica i otočnog ribarstva;
- BE. budući da je provedba jednostavnog, transparentnog i učinkovitog sustava kontrole ribarstva EU-a od strane država članica ključna za postizanje ciljeva održivosti sektora;
- BF. budući da je bolja sljedivost uz pristup informacijama o hranjivim vrijednostima i mjestu podrijetla ili proizvodnje proizvoda ključna za ponašanje potrošača u pogledu diversifikacije potrošnje;

Sveobuhvatan pristup plavom gospodarstvu EU-a

1. pozdravlja novu strategiju Komisije za održivo plavo gospodarstvo u EU-u, međutim, žali zbog nedostatka konkretnih ciljeva za različite sektore, posebno za ribarstvo i akvakulturu kao najvažnije sektore plavoga gospodarstva; skreće pozornost na činjenicu da bi se novi zakonodavni prijedlozi i akcijski planovi uvijek trebali temeljiti na najboljim dostupnim znanstvenim spoznajama i na procjenama okolišnog, društvenog i gospodarskog utjecaja;
2. zalaže se za široku definiciju plavoga gospodarstva kojom bi se obuhvatile sve sektorske i međusektorske aktivnosti povezane s oceanima, morima i obalnim područjima, uključujući izravne i neizravne potporne aktivnosti, i u kojoj se sektor ribarstva uzima u obzir na odgovarajući način; skreće pozornost na transverzalnu važnost inovacija u svim tim aktivnostima, bez obzira na to jesu li tradicionalne ili tek u nastajanju;
3. skreće pozornost na potrebu za promicanjem integriranog pristupa različitim sektorima plavoga gospodarstva, uz prepoznavanje i poštovanje prioriteta država članica te uz podupiranje država članica u razvoju tih prioriteta;
4. ističe da sektor plavog gospodarstva općenito ima ključnu ulogu, osobito u najudaljenijim regijama, te može doprinijeti ublažavanju učinaka klimatskih promjena, promicanju prirodnih rješenja i poboljšanju upotrebe morskih i vodenih resursa;

utorak, 3. svibnja 2022.

5. skreće pozornost na negativna kretanja i očito pogoršanje stanja u nekim tradicionalnijim sektorima plavoga gospodarstva (kao što su, među ostalim, ribarstvo, brodogradnja i popravak brodova), posebno u regijama u kojima su aktivnosti iz tog sektora temeljne aktivnosti, odnosno, aktivnosti kojima su se poticale i uzlazne i silazne gospodarske aktivnosti, otvarala radna mjesta i promicao razvoj; smatra da bi se svakom strategijom plavog rasta trebale uzeti u obzir te aktivnosti i regije te bi ona trebala istaknuti potencijal inovacija u preokretanju zabilježenog trenda pada;
6. ističe da je poticanje plavoga gospodarstva ključno za oživljavanje gospodarstva u cjelini i obnovu ekonomskih i socijalnih aspekata nekoliko sektora koji su teško pogođeni pandemijom bolesti COVID-19, kao što su promet i turizam;
7. poziva na poboljšanu i bolje koordiniranu provedbu svih dostupnih financijskih instrumenata, uključujući strukturne i investicijske fondove, s ciljem boljeg promicanja strategije plavoga gospodarstva;
8. poziva Komisiju da u bliskoj suradnji s državama članicama procijeni posebne potrebe sektora ribarstva u kontekstu financiranja plavoga gospodarstva (na sektorskoj, nacionalnoj i europskoj razini), s ciljem ostvarivanja njegova potencijala za rast i otvaranje radnih mjesta;
9. ističe da razvoj plavoga gospodarstva zahtijeva dodatna ulaganja u znanje te da Unija i države članice moraju osigurati solidno financiranje namijenjeno za poboljšanje spoznaja o morskom okolišu, čiji bi kontinuitet bio zajamčen i dugoročno predvidljiv;
10. naglašava da je potrebna odgovarajuća financijska potpora za plavo gospodarstvo kako bi se omogućila velika ulaganja u istraživanje, tehnologiju i infrastrukturu na razini EU-a i država članica; stoga poziva Komisiju i industriju da ocijene prednosti uspostave partnerstava EU-a za pomorski promet, među ostalim i s privatnim sektorom, na razini EU-a i na međunarodnoj razini kako bi se uhvatilo ukoštac s postojećim izazovima u području međunarodne trgovine i lanca opskrbe, kako bi se potaknuli inovacije i tržišno natjecanje u tom sektoru, doprinijelo dekarbonizaciji i stvorila infrastruktura za opskrbu električnom energijom s kopna te utovar i opskrbu alternativnim gorivima u lukama i teretnim terminalima te kako bi se razvili planovi za gospodarenje otpadom u lukama Atlantika, Sredozemlja i Baltičkog mora; stoga pozdravlja uspostavu „europskog partnerstva za klimatski neutralno, održivo i produktivno plavo gospodarstvo”, koje je usmjereno na usklađivanje nacionalnih i regionalnih prioriteta te prioriteta EU-a u području istraživanja i inovacija;
11. poziva Komisiju i države članice da pokrenu nove projekte i uvedu nove instrumente za sve sudionike iz sektora plavog gospodarstva da svoje aktivnosti temelje na konceptima odgovorne i održive upotrebe prirodnih resursa, dekarbonizacije i kružnoga gospodarstva; naglašava da se održivo plavo gospodarstvo mora razvijati unutar ekoloških ograničenja, temeljiti se na znanstvenim savjetima i poticati zdrav morski okoliš;
12. naglašava da je u svim sektorima plavog gospodarstva potrebno primijeniti integrirani pristup koji se temelji na ekosustavu;
13. poziva Komisiju da predloži zakonodavne i nezakonodavne inicijative na temelju provedbe odgovarajućih procjena učinka tih inicijativa na sektore ribarstva i akvakulture te da zajamči da plavo gospodarstvo postane osnovni stup za ostvarivanje općih ciljeva europskog zelenog plana i povezanih naknadnih strategija EU-a; naglašava da će preobrazba kojoj će morati biti podvrgnuto plavo gospodarstvo pokrenuti inovacije te potaknuti otvaranje radnih mjesta i gospodarske prilike;
14. ističe da obalne zajednice i zajednice ovisne o oceanima mogu doprinijeti razvoju održivog sektora plavoga gospodarstva kojim se u obzir uzimaju njihove posebne okolnosti i potrebe; naglašava da one mogu voditi pilot-projekte različite prirode, kao što su oni u pogledu tehnologija energije iz obnovljivih izvora na moru, razvoja aktivnosti koje se temelje na prirodi i doprinosa održivog ribarstva i akvakulture zdravim, otpornim i sigurnim prehrambenim sustavima;
15. smatra da obalne i otočne zajednice, posebno one koje se bave ribarstvom, trebaju u potpunosti sudjelovati u svim fazama razvoja plavoga gospodarstva i da je to ključni uvjet za ostvarenje potencijala tog gospodarstva u području inovacija, zapošljavanja, blagostanja i održivog razvoja;

utorak, 3. svibnja 2022.

16. naglašava da je potreban holistički pristup svim sektorima plavoga gospodarstva kojim se u obzir uzima njihovo međudjelovanje kako bi se osiguralo da se aktivnostima jednog sektora ne ometaju aktivnosti drugog sektora odnosno da aktivnosti jednog sektora ne budu u suprotnosti s aktivnostima drugog sektora; napominje da je to važno i za zaštitu morskog okoliša; naglašava potrebu za suradničkim, uključivim i međusektorskim planiranjem morskog područja; u tom pogledu naglašava važnost učinkovitog prostornog planiranja morskog područja koje se temelji na ekosustavu za postizanje ekoloških, socijalnih i gospodarskih ciljeva, među ostalim u kontekstu prijelaza na klimatski neutralno društvo; smatra da će se prostornim planiranjem morskog područja stvoriti sinergije među sektorima i zaštititi egzistencija ribara; žali zbog toga što je većina država članica odgodila izradu prostornih planova morskog područja kako se traži u skladu s Direktivom 2014/89/EU; poziva Komisiju da 2022. pravodobno predstavi reviziju Direktive i da je po potrebi popratni korektivnim inicijativama;

17. naglašava da se u inicijativama kojima će se ostvariti nova vizija održivog plavog gospodarstva u EU-u moraju u obzir uzeti interakcije kopna i mora;

18. ističe važnost uspostave bilateralnih sporazuma o partnerstvu s trećim zemljama, posebno sporazuma o partnerstvu u održivom ribarstvu i borbi protiv nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova; naglašava da bi se pri uspostavi bilateralnih partnerstava uvijek trebalo voditi računa o poštovanju najviših kriterija ekološke, gospodarske i socijalne održivosti te da bi se ona trebala temeljiti na najboljim dostupnim znanstvenim savjetima;

19. zabrinut je zbog slučajeva nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova izvan voda EU-a; podsjeća da se nezakonitim, neprijavljenim i nereguliranim ribolovom, koji je olakšan praksom plovidbe pod zastavom pogodnosti, šteti sigurnosti opskrbe hranom i egzistenciji ljudi u obalnim zemljama te istodobno stvara plodno tlo za piratstvo; poziva na snažan globalni sustav odvratajućih sankcija i višestrani pristup borbi protiv nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova; naglašava da je potrebno ograničiti upotrebu zastava pogodnosti i zamjene zastave te riješiti problem prekrcaja na moru jer su to važni alati za uklanjanje rupa u zakonu o nezakonitom, neprijavljenom i nereguliranom ribolovu; poziva EU da u širem smislu ojača izgradnju kapaciteta za borbu protiv korupcije poticanjem suradnje između nacionalnih agencija, povećanjem međunarodne suradnje, poboljšanjem nadzora nad ribolovnim agentima u zemljama u razvoju uz potporu EU-a, kao i podupiranjem regionalnih centara za praćenje, kontrolu i nadzor te radnih skupina;

20. inzistira na potrebi za dosljednom, učinkovitom i sveobuhvatnom borbom protiv nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova; poziva Komisiju da izvjesti o svojim razmjenama s državama članicama koje imaju „žuti karton”; naglašava važnost sljedivosti proizvoda i zabrane uvoza morskih prehrambenih proizvoda koji potječu iz nezakonitog ribolova; poziva države članice da zauzmu iznimno strogo pristup u pogledu iskrcaja plovila iz sumnjivih trećih zemalja;

21. naglašava da je važno ojačati dijalog sa zemljama na obalama Sredozemlja, posebno onima na njegovim južnim obalama, te povećati sredstva za projektne linije usmjerene na međunarodnu suradnju u sektorima plavog gospodarstva (Interreg Next Med, program Interreg Euro-MED za razdoblje 2021. – 2027., Switch Med itd.);

22. naglašava da neke flote izvan EU-a koje ribare u istim područjima i izvoze proizvode ribarstva na europsko tržište imaju niže standarde održivosti, što negativno utječe na konkurentnost europskih ribara;

23. ističe da je potrebno uspostaviti jednake uvjete za sve proizvode uvezene iz trećih zemalja kako bi se zajamčilo da se svi proizvodi ribarstva i akvakulture koji se konzumiraju u EU-u proizvode u održivim prehrambenim sustavima i da ispunjavaju ciljeve zelenog plana; poziva Komisiju da poduzme sve potrebne mjere kako bi se osigurali opći uvjeti poštenog tržišnog natjecanja u okviru Svjetske trgovinske organizacije, a posebno u trgovinskim sporazumima EU-a;

24. poziva Komisiju i države članice da nastave jačati prava i radne uvjete državljana trećih zemalja koji rade na plovilima EU-a te da osiguraju pristojnu plaću svima koji rade u sektorima ribarstva i akvakulture i svim drugim sektorima plavoga gospodarstva;

25. naglašava da je potrebno ojačati suradnju i koordinirati djelovanje s aktualnim multilateralnim forumima, kao što su Okvirna konvencija Ujedinjenih naroda o promjeni klime, Konvencija o biološkoj raznolikosti te Program održivog razvoja do 2030. i drugi povezani međunarodni i multilateralni procesi, kako bi se promicala zaštita, očuvanje, održivo upravljanje i obnova morske i slatkovodne biološke raznolikosti te istodobno doprinijelo drugim ciljevima održivog razvoja; naglašava da konferencija COP15 u Kunmingu (Kina) pruža dobru priliku za postizanje dogovora o globalnim mjerama u tom pogledu;

utorak, 3. svibnja 2022.

26. prima na znanje cilj zaštite 30 % svjetskih oceana do 2030., ali upozorava da se to ne bi trebalo činiti na štetu sigurnosti opskrbe hranom, ribara i proizvođača u sektoru akvakulture, autohtonih naroda i lokalnih zajednica;
27. pozdravlja zalaganje Komisije za određivanje triju velikih zaštićenih morskih područja u Južnom oceanu; žali zbog toga što Komisija za očuvanje antarktičkih morskih živih resursa (CCAMLR) opet nije uspjela postići dogovor o tim zaštićenim područjima 2021. godine;
28. ističe ulogu lokalnih i regionalnih vlasti koje su, zajedno s državama članicama, nadležne za pomoć pri utvrđivanju i određivanju dodatnih zaštićenih morskih područja;
29. podsjeća da sve veći broj istraživanja, prije svega izvješće Međuvladinog panela o klimatskim promjenama o oceanima i kriosferi u kontekstu klimatskih promjena, pokazuje da se ciljevi u pogledu biološke raznolikosti te ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe na njih lakše postižu kada ribari i lokalne zajednice imaju izravnu kontrolu nad resursima o kojima ovise; naglašava da su ekosustavi kojima upravljaju obalne zajednice među najbogatijima i najproduktivnijima te da također doprinose prilagodbi obalnih područja posljedicama klimatskih promjena; ističe rizike od jagme za oceanom povezane s pomorskim prostornim planiranjem; u skladu s time naglašava da je potrebno osigurati artizanalni ribolov, osigurati odgovorno upravljanje zakupom i pozvati korisnike poduzeća iz EU-a koja djeluju u sektoru plavoga gospodarstva na odgovornost ako se njihovim aktivnostima krše ljudska prava;
30. poziva EU i partnerske zemlje da se u svojim strategijama ublažavanja klimatskih promjena oslanjaju na znanje autohtonog stanovništva i da aktivno promiču participativno upravljanje, koje se pokazalo učinkovitim u povećanju otpornosti obalnih zajednica;
31. smatra da bi se pitanja plavog gospodarstva u okviru međunarodnog upravljanja oceanima trebala rješavati na međusektorskoj osnovi, čime bi se osiguralo jednako postupanje prema svim gospodarskim aktivnostima na moru; podržava priznavanje oceana kao zajedničke vrijednosti čovječanstva i poziva na to da sporazumi o partnerstvu u održivom ribarstvu uvijek budu u skladu s ciljevima održivog razvoja do 2030., obvezama i ciljevima EU-a u području okoliša te obvezama i ciljevima ZRP-a;
32. izražava zabrinutost zbog toga što sektorska potpora koju pružaju sporazumi o partnerstvu u održivom ribarstvu često ne koristi izravno lokalnim ribarskim i obalnim zajednicama u trećim zemljama te stoga poziva Komisiju da usko poveže sporazume o partnerstvu u održivom ribarstvu s programima EU-a za održivi razvoj;
33. ističe da sporazumi o partnerstvu u održivom ribarstvu moraju postati alat za razvoj lokalnih plavih gospodarstava; smatra da je zbog nedostatnih podataka teško procijeniti doprinose sporazuma o partnerstvu u održivom ribarstvu postizanju ciljeva održivog razvoja u partnerskim zemljama; potiče EU da pospješi transparentnost, prikupljanje podataka (posebno o ulovu, registraciji plovila i uvjetima rada) i zahtjeve u pogledu izvješćivanja u okviru sporazuma o partnerstvu u održivom ribarstvu te da uspostavi centraliziranu socioekonomsku bazu podataka za sva plovila EU-a bez obzira na to gdje djeluju;
34. naglašava da je potrebno uključiti sve dionike u pregovore o sporazumima o partnerstvu u održivom ribarstvu i tijekom njihove provedbe te osigurati da se u obzir uzmu potrebe zajednica na koje ta partnerstva najviše utječu;
35. žali zbog nedostatka praćenja provedbe i pravilne upotrebe financijskih sredstava; zabrinut je zbog toga što sektorska potpora u okviru sporazuma o partnerstvu u održivom ribarstvu često ne koristi izravno malim ribarima; poziva Komisiju da usko poveže sporazume o partnerstvu u održivom ribarstvu s razvojnom pomoći EU-a u cilju povećanja dodane vrijednosti za obalne zajednice; nadalje, poziva Komisiju da proaktivno objavljuje godišnja izvješća o načinima na koje se upotrebljava sektorska potpora radi boljeg praćenja upotrebe javnih sredstava EU-a;
36. pozdravlja ulogu regionalnih konvencija o moru i regionalnih organizacija za upravljanje ribarstvom; poziva Komisiju da predloži ambiciozne mandate u okviru regionalnih organizacija za upravljanje ribarstvom kako bi se zaštitili ribolovni resursi u zemljama u razvoju i međunarodnim vodama, posebno u pogledu poboljšanja upravljanja stokovima vrsta kao što je tropska tuna, smanjenja odbačenog ulova, primjene predostrožnog pristupa radi osiguranja očuvanja ugroženih vrsta i osjetljivih morskih ekosustava te poboljšanja dostupnosti podataka, usklađenosti i transparentnog donošenja odluka;

utorak, 3. svibnja 2022.

37. u širem smislu poziva na poboljšanje praksi upravljanja ribarstvom, praćenja i razvoja ekoloških oznaka i novih tehnologija kao što je lanac blokova kako bi se poboljšala sljedivost proizvoda;
38. također poziva EU da pruži tehničku pomoć proizvođačima iz zemalja u razvoju, posebno malim proizvođačima;
39. podsjeća da bi sve države uključene u ribarstvo u zapadnoj Africi trebale uspostaviti regionalne organizacije za upravljanje ribarstvom, posebno za iskorištavanje zajedničkih stokova, kao što je mala pelagijska riba, u skladu s međunarodnim pravom, relevantnim nacionalnim zakonima, panafričkim i regionalnim ribarstvenim politikama i drugim instrumentima; smatra da bi taj sustav upravljanja trebao biti u skladu s pristupom predostrožnosti i pristupom koji se temelji na ekosustavu, uz jamstvo da je ukupni dopušteni ulov unutar sigurnih bioloških granica;
40. potiče EU da učinkovito promiče i štiti mali ribolov u Africi, koji je glavni izvor zarade od mora, kao temelj buduće „plave radne skupine EU-a i Afrike”, primjerice financiranjem provedbe međunarodnih smjernica Organizacije za hranu i poljoprivredu o održivom artizanalnom ribolovu;
41. naglašava da proizvodnja ribljeg brašna i ribljeg ulja, među ostalim faktorima, može doprinijeti prelovu u zemljama u razvoju, prije svega u zapadnoj Africi; poziva na uvođenje obveznih mjera dužne pažnje kako bi se osiguralo da cijeli lanac opskrbe industrije morskih prehrambenih proizvoda bude pošten, u potpunosti sljediv, da se u njemu ne koriste proizvodi nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova te da ne bude povezan s kršenjima ljudskih prava, uključujući trgovinu ljudima i ropstvo;
42. pozdravlja ulogu regionalnih konvencija o moru i regionalnih organizacija za upravljanje ribarstvom u jačanju upravljanja na temelju najboljih raspoloživih znanstvenih spoznaja koje su lako dostupne svim subjektima;
43. poziva Europsku komisiju da predloži ambiciozne mandate u okviru regionalnih organizacije za upravljanje ribarstvom kako bi se zaštitili ribolovni resursi u zemljama u razvoju i međunarodnim vodama, posebno u pogledu poboljšanja upravljanja stokovima vrsta kao što je tropska tuna, smanjenja odbačenog ulova, primjene predostrožnog pristupa radi zaštite očuvanja ugroženih vrsta i osjetljivih morskih ekosustava te poboljšanja dostupnosti podataka, usklađenosti i transparentnog donošenja odluka;
44. poziva Komisiju da aktivno provodi i promiče uključivanje ciljeva prilagodbe klimatskim promjenama i ublažavanja klimatskih promjena u svoje sporazume o partnerstvu u održivom ribarstvu i u donošenje odluka regionalnih organizacija za upravljanje ribarstvom;
45. poziva EU i države članice da pojačaju napore za poboljšanje globalnog upravljanja ribarstvom, posebno s pomoću mehanizama kao što je Inicijativa za transparentnost u sektoru ribarstva (FiTI);
46. podsjeća da održivo upravljanje resursima na temelju najboljih raspoloživih znanstvenih savjeta i najbolje procjene socioekonomskog učinka mora biti ključni prioritet za postizanje ciljeva strateškog programa EU-a te da također mora biti prisutno u bilateralnim partnerstvima;
47. naglašava da plavo gospodarstvo osim tradicionalnih obuhvaća i mnoge druge aktivnosti te da razvoj novih aktivnosti uvijek mora biti popraćen studijama utjecaja utemeljenima na transparentnom i znanstveno utemeljenom pristupu, kao i podjednakim sudjelovanjem svih relevantnih sektora i savjetovanjima s njima, kako bi se te aktivnosti na održiv način uključile u plavo gospodarstvo;
48. ističe da je pomorski sektor ključna karika za međunarodnu povezanost, globalni trgovinski sustav, gospodarstvo EU-a i njegovu konkurentnost te za regije EU-a; naglašava važnost povećanja uloge luka, potrebu za ulaganjem u pametnu infrastrukturu te razvoj luka i upravljanje njima, čime bi se trebali dodatno povećati njihovi kapaciteti za ostvarenje trgovinskog rasta;
49. poziva Komisiju i države članice da ulažu u luke smještene na obalama EU-a kako bi se usredotočile na nedostatak veza sa zaleđem, s općim ciljevima povećanja otpornosti prometa i pretvaranja luka u logističke platforme i strateške klastere za multimodalni prijevoz, proizvodnju, skladištenje i distribuciju energije te turizam; naglašava važnost uključivanja tržišno utemeljene mjere među ciljeve Međunarodne pomorske organizacije (IMO) za smanjenje emisija stakleničkih plinova iz pomorskog prometa kako bi se proveo sustav kompenzacije za emisije ugljika u međunarodnom pomorskom prometu i osigurao realističan put k smanjenju emisija;

utorak, 3. svibnja 2022.

50. ističe da je cilj komunikacije Komisije o Strategiji za održivu i pametnu mobilnost do 2030. staviti na tržište prva plovila s nultom stopom emisija te da je EU već financirao znatan broj istraživanja u području hibridizacije i elektrifikacije plovila u okviru programa Obzor 2020.; poziva Komisiju da dodatno poveća svoju potporu za električna plovila za kratke rute;

51. poziva Komisiju i države članice da dovrše prioritetne projekte uključene u transeuropsku prometnu mrežu (TEN-T) za područja Atlantika, Sredozemlja i Baltičkog mora, posebno u prekograničnim područjima i u kontekstu budućih smjernica mreže TEN-T i Instrumenta za povezivanje Europe za razdoblje 2021. – 2027., kako bi se promicala, pojednostavila i ulagala dostatna financijska sredstva u potpuni razvoj morskih autocesta u sklopu mreže TEN-T radi bolje integracije pomorskog prometa na kratkim relacijama s ciljem šire distribucije robe preko luka koje spajaju otoke s kopnom te stvaranja sveobuhvatnog multimodalnog prometnog sustava; naglašava da je ključno stvoriti neometane i održive prometne lance za putnike i teret u svim vrstama prijevoza, a posebno u željezničkom i pomorskom prometu te prometu unutarnjim plovnim putovima; smatra da bi se u okviru projekata posebna pozornost trebala posvetiti potrebama u pogledu povezivosti i pristupačnosti perifernih, otočnih i najudaljenijih regija u područjima Atlantika, Sredozemlja i Baltičkog mora;

52. ističe da se luke mogu koristiti za poticanje plavoga gospodarstva jer imaju ključnu ulogu u gospodarskim aktivnostima tog sektora te za osiguravanje njegovog prelaska na održivu i pametnu mobilnost, u skladu s načelima europskog zelenog plana; poziva Komisiju da preraspodijeli više sredstava EU-a kako bi se poboljšala učinkovitost prometa i pristupačnost luka u sklopu osnovne mreže TEN-T te kako bi se smanjili troškovi, uključujući ulaganja u kontinuirano jaružanje, produbljivanje kanala i druge mjere za izgradnju kapaciteta u odabranim lukama; podsjeća Komisiju i države članice da su potrebna daljnja ulaganja u održivu i inteligentnu lučku infrastrukturu kako bi luke mogle postati multimodalna čvorišta mobilnosti i prometa, kao i energetska čvorišta za integrirane elektroenergetske sustave, vodik i druga alternativna goriva te testne platforme za ponovnu uporabu otpada i kružno gospodarstvo;

53. pohvaljuje luku u Vigu kao luku koja je prva u EU-u provela europsku strategiju plavog rasta;

54. pozdravlja inicijativu „Mreže plavih ribarskih luka” FAO-a, čiji je cilj razvoj smjernica o najboljim međunarodnim praksama za ribarske luke u prijelazu na modele plavoga gospodarstva kako bi se poboljšala njihova održivost zaštitom okoliša i promicanjem društvenih i gospodarskih koristi; podržava osnivanje stalnog ureda FAO-a u luci u Vigu za razvitak i upravljanje globalnom mrežom plavih luka;

Otpornost, konkurentnost i radna mjesta

55. uviđa da se naponi koji se ulažu u oporavak EU-a moraju usmjeriti na ciljeve održivosti, konkurentnosti i rasta; naglašava potrebu za održivim financijskim instrumentima za poticanje te tranzicije, među ostalim jačanjem javnih i privatnih ulaganja;

56. poziva Komisiju i države članice da podrže održivi razvoj lanaca vrijednosti malog ribolova i akvakulture, od ribara do potrošača, promicanjem usklađivanja selektivnih, nedestruktivnih ribolovnih i akvakulturnih metoda, kao i onih s niskom energetsom potrošnjom, olakšavanjem razmjene znanja s istraživačkom zajednicom iz EU-a, promicanjem održivih metoda stavljanja proizvoda ribarstva na tržište i smanjenjem administrativnih troškova;

57. naglašava da je potrebno prepoznati socioekonomsku vrijednost rekreacijskog ribolova i njegov doprinos održivom plavom gospodarstvu u EU-u; ističe potrebu za brojnijim i boljim podacima o rekreacijskom ribolovu, uključujući njegov doprinos turističkom sektoru, njegovu interakciju s malim ribarima, njegov utjecaj na okoliš, kao i njegovu socioekonomsku važnost;

58. ističe važnost malog obalnog ribolova za plavo gospodarstvo i za kulturni identitet zajednica u obalnim i otočnim regijama;

59. poziva države članice da pri dodjeli ribolovnih mogućnosti u potpunosti primjenjuju transparentne i objektivne kriterije iz članka 17. Uredbe o zajedničkoj ribarstvenoj politici;

utorak, 3. svibnja 2022.

60. poziva Komisiju i države članice da poduzmu mjere potrebne za poboljšanje prikupljanja podataka o rekreacijskom ribolovu na moru te na unutarnjim slatkim vodama i bočatim vodama, uzimajući u obzir njegov utjecaj na okoliš i socioekonomsku vrijednost, kako bi se osiguralo pravedno i uravnoteženo upravljanje sektorom ribarstva i akvakulture, te da potiču veća ulaganja u razvoj aktivnosti obalnih zajednica;

61. naglašava važnost uključivog prostornog planiranja morskog područja kako bi se na najmanju moguću mjeru svelo tržišno natjecanje u pogledu prostora nauštrb drugih aktivnosti, kao što je ribarstvo, pri razvoju novih aktivnosti plavog gospodarstva; naglašava da ribarstvo i akvakultura imaju središnju ulogu u plavom gospodarstvu i da im se mora dati odgovarajuća vidljivost, stoga poziva na izradu strategije za promicanje sinergija između različitih aktivnosti u okviru plavoga gospodarstva u morskome i kopnenome području od kojih će svi imati koristi;

62. apelira na Komisiju da podrži razvoj programa proizvodnje energije pod vodstvom zajednice, čime se obalnim zajednicama, uključujući ribare, omogućuje da u potpunosti sudjeluju u planiranju i razvoju proizvodnje energije iz obnovljivih izvora te da dobit reinvestiraju u lokalnu zajednicu;

63. poziva države članice da, u skladu s odredbama prostornog planiranja morskog područja, odrede posebna povijesna i tradicionalna ribolovna područja ribara kao područja na kojima se neće proizvoditi energija iz obnovljivih izvora na moru;

64. naglašava da bi se priobalne vjetroelektrane trebale graditi samo ako se može zajamčiti da ne postoje negativni okolišni i ekološki te gospodarski, socioekonomski i sociokulturni učinci na ribare i proizvođače u akvakulturi, u skladu s ciljevima plavoga gospodarstva i europskog zelenog plana;

65. pozdravlja inicijative kao što je „Opservatorij za energiju vjetra na moru”, forum koji je pokrenula regionalna vlada Galicije kako bi se utvrdile mogućnosti i uskladili načini iskorištavanja mora koji mogu biti međusobno konkurentni, povezujući industrijski sektor, sektor morskog ribolova te povezane subjekte i organizacije;

66. konstatira činjenicu da je ekstraktivna industrija rastući sektor u plavom gospodarstvu; naglašava dužnost država da se suzdrže od poduzimanja mjera, uključujući velike razvojne projekte, koje bi mogle negativno utjecati na egzistenciju malih ribara u unutrašnjosti i na moru, njihove teritorije ili prava pristupa te njihovu dužnost provođenja *ex ante* procjena projekata ekstraktivne industrije kojima upravljaju privatni subjekti kako bi se procijenili njihovi mogući negativni učinci na ljudska prava lokalne ribarske zajednice;

67. poziva na uspostavu foruma za dijalog na razini EU-a koji bi bio transparentan i jamčio sudjelovanje svih dionika i ravnotežu moći među njima kako bi se potaknula suradnja, razmjena iskustava i rješavanje sukoba među sektorima;

68. potiče Komisiju i države članice da poduzmu konkretne mjere za poticanje, olakšavanje pristupa i potpuno iskorištavanje dostupnih mogućnosti ulaganja za održive prakse u ribarstvu i akvakulturi u okviru novog Europskog fonda za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu (EFPPRA), zajedno s drugim programima EU-a kao što su Mehanizam za oporavak i otpornost ili Obzor Europa, za održive ribolovne prakse i održive aktivnosti akvakulture te da osiguraju da obalne, udaljene i prekomorske zajednice mogu diversificirati svoja gospodarstva;

69. poziva Komisiju da na temelju najboljih praksi EFPPRA-a razvije projekte povezane s turizmom u području rekreacijskog ribolova te da nastavi financirati takve projekte u okviru EFPPRA-e;

70. naglašava potrebu za razvojem sveobuhvatnijih strategija kako bi se sektori ribarstva i akvakulture te obalna područja prilagodili posljedicama klimatskih promjena i njihovu utjecaju na zajednice i njihove životne uvjete; naglašava da svi sektori trebaju doprinijeti ublažavanju klimatskih promjena u skladu s europskim zelenim planom te Sedmim i Osmim programom djelovanja za okoliš;

utorak, 3. svibnja 2022.

71. smatra da bi ZRP trebao uključivati socijalnu uvjetovanost, sličnu onoj uspostavljenoj u okviru nove zajedničke poljoprivredne politike, kojom bi se mogle predvidjeti sankcije za vlasnike ribarskih plovila, proizvođače u akvakulturi i druge korisnike EFPPA-e ako ne osiguraju odgovarajuće radne uvjete za sve svoje radnike, uključujući sezonske radnike i radnike migrante; ističe da je ta socijalna uvjetovanost ključna za zaštitu dostojanstva na radnome mjestu i socijalnih prava radnika u ribarstvu i akvakulturi te da doprinosi postizanju socijalne pravde za sve;

72. smatra da su veća sigurnost radnih mjesta, sigurnost na radu, zdravi oceani koji pružaju bolju zaradu i socijalnu sigurnost u sektorima ribarstva i akvakulture ključni za privlačenje žena i mlađih generacija, čime se jamči njihovo pomlađivanje i opstanak;

73. pozdravlja ulogu žena u lancima vrijednosti održivog ribarstva i akvakulture i u skladu s tim poziva da im se zajamče pristojni uvjeti rada, jednake plaće i socijalna sigurnost, kao i vidljivost i zastupljenost u strukturama i postupcima donošenja odluka;

74. podsjeća da ribarstvo i akvakultura imaju ključnu ulogu u otvaranju radnih mjesta i gospodarstvu u mnogim dijelovima EU-a jer čine više od polovine lokalnih radnih mjesta u mnogim obalnim zajednicama i na otocima, posebno u najudaljenijim regijama;

75. naglašava da je, kako bi se poboljšala održivost, konkurentnost i gospodarska uspješnost sektora ribarstva i akvakulture, potrebno zajamčiti jednake uvjete za subjekte iz EU-a u globalnom gospodarstvu i usredotočiti se na strukovno osposobljavanje, cjeloživotno učenje, priznavanje tog osposobljavanja na europskoj razini, usluge savjetovanja i širenje tehničkih i znanstvenih spoznaja i inovativnih praksi te prepoznati doprinos trgovinskih udruženja u tom pogledu;

76. ističe da je potrebno povećati vrijednost proizvoda ribarstva pri prvoj prodaji, posebno onih koji potječu iz artizanalnog ribolova, kako bi se povećali prihodi i plaće ribara;

77. poziva Komisiju da razvije nove oblike održivog pomorskog i obalnog turizma, potakne nove oblike turističkih aktivnosti, pruži dodatne dotoke prihoda i poveća zaposlenost tijekom cijele godine kako bi se povećala vrijednost pomorskih i obalnih područja, uz istovremenu zaštitu okoliša i plave kulturne baštine te očuvanje morskih i obalnih staništa; ističe važnost kruznoga gospodarstva u turističkom sektoru za razvoj održivijih praksi koje pogoduju lokalnom razvoju; uviđa da bi turistički sektor trebao surađivati s obalnim zajednicama i da mu je potrebna potpora kako bi se povećale učinkovitost i održivost infrastrukture te konkurentnost morskih i turističkih odmarališta;

78. uviđa da obalni turizam može imati pozitivne učinke na zemlje u razvoju, ali da može biti i štetan kada se razvijaju strategije masovnog turizma, što dovodi do smanjenja pristupa hrani i potrošnje hrane za lokalne potrošače te do uništavanja morskog okoliša i kulturnog identiteta; poziva EU da promiče pravedne modele turizma s malim učinkom;

79. naglašava potrebu za očuvanjem našeg prirodnog kapitala i baštine kako bi se potaknuo održivi turizam (kao što je ekološki turizam) i poziva države članice da zaštite biološku raznolikost hitnim provođenjem mjera očuvanja mora (uključujući prekogranične mjere) za zaštitu, obnovu i vrednovanje morskih i obalnih ekosustava, među ostalim preko morskih mreža Natura 2000;

80. poziva Komisiju da u povezane mjere i programe uključi održivi pomorski, otočni i obalni turizam, da podrži inicijative kojima se potiče diversifikacija obalnog, pomorskog i morskog turizma te da se pobrine za to da turističke aktivnosti i zapošljavanje budu manje sezonski; ističe da je potrebno prikupiti kvalitetnije podatke o doprinosu rekreacijskog udičarskog turizma obalnim i otočnim gospodarstvima;

81. naglašava važnost plavoga gospodarstva u najudaljenijim regijama, posebno u njihovim sektorima turizma; stoga poziva Komisiju da izradi prometni program s opcijama koje se konkretno odnose na udaljenost i izoliranost (POSEI za promet) kako bi se izravnije odgovorilo na potrebe otoka i najudaljenijih regija te podržalo prometovanje na određenim komercijalnim rutama prema njima;

utorak, 3. svibnja 2022.

82. podržava održive prakse u obalnom i pomorskom turizmu jer su presudne za konkurentnost područja Atlantika, Sredozemlja i Baltičkog mora, kao i otvaranje radnih mjesta visoke vrijednosti u okviru obrazovanja i stručnog osposobljavanja u plavom gospodarstvu; naglašava da bi posebno osposobljavanje u području plavoga gospodarstva doprinijelo podizanju razine svijesti o morskim ekosustavima i o potrebi da ih se zaštiti;
83. poziva Komisiju da provede opsežno savjetovanje s regionalnim i lokalnim vlastima i svim povezanim dionicima kako bi se pronašla prilagođena rješenja za lokalne i regionalne zajednice;
84. traži od Komisije da procijeni moguća rješenja za promicanje otpornosti turističkog sektora na posljedice budućih pandemija ili drugih disruptivnih događaja koji predstavljaju rizik za turističke aktivnosti te da osmisli odgovarajuće inicijative za poboljšanje uvjeta rada i zapošljavanja radnika u tom sektoru kako bi se povećala njegova privlačnost i kako bi se doprinijelo ostvarivanju punog potencijala plavoga gospodarstva;
85. ističe važnost jahtinga i jedrenja za pomorski turizam; ističe ulogu lokalne kulture i gastronomije u razvoju europskog obalnog turizma te važnost turizma na plažama i podvodnog turizma, udičarskog i ekološkog turizma, vodenih sportova i industrije kružnih putovanja;
86. naglašava važnost zaštićenih morskih područja kao instrumenta za zaštitu oceana; smatra da ta područja predstavljaju priliku za razvoj znanstvenog turizma;
87. pozdravlja usredotočenost Komisije na održiv i „spor“ turizam te cilj razvoja paketa potpore („Nacrt za lokalne zelene planove“) kako bi se poduprla zelena tranzicija gradova i regija; primjećuje da udaljeni otoci i obalne zajednice mogu imati vodeću ulogu u toj tranziciji;
88. poziva Komisiju i države članice da uvide doprinos rekreacijskog ribolova na moru i turizma povezanog s takvim ribolovom plavom gospodarstvu i potencijal tog sektora za pružanje dodatnih gospodarskih prilika obalnim zajednicama;
89. žali zbog toga što potencijal plavoga gospodarstva nije u dovoljnoj mjeri uzet u obzir u pripremi i procjeni nacionalnih planova za oporavak i otpornost koji se financiraju iz instrumenta Next Generation EU;
90. zalaže se za stvaranje odgovarajućeg financijskog okvira za poticanje razvoja plavoga gospodarstva i otvaranje radnih mjesta, kojim bi se integrirali i povezali različiti dostupni financijski instrumenti – strukturni i investicijski fondovi (EFPR, EFRR, ESF, Kohezijski fond), Obzor Europa za razdoblje od 2021. do 2027. i drugi; skreće pozornost na potrebu za promicanjem boljeg usklađivanja tih instrumenata s potrebama različitih dionika i širenjem informacija o postojećim mogućnostima;
91. poziva da se na razini EU-a povede temeljita rasprava sektorom i da se pritom uzmu u obzir ozbiljni društveno-gospodarski učinci pravila o mjerenju ribolovnog kapaciteta, o utjecaju tih pravila na ribarstvo i život ribara, uz istodobno zadržavanje stroge kontrole ribolovnog kapaciteta;
92. ističe stratešku važnost aktivnosti brodogradnje i popravka brodova te njihovu međusobnu povezanost s raznim drugim sektorima, kao što je pomorski turizam; smatra da ulaganje u tehnološke inovacije i visokospecijalizirane procese kojima bi se mogao postići porast dodane vrijednosti može stvoriti kontekst koji je manje izložen međunarodnoj konkurenciji i olakšati preokretanje trenutačnog nepovoljnog trenda; zagovara postojanje posebne potpore namijenjene ponovnom pokretanju i modernizaciji brodogradnje u državama članicama, u njezinim različitim oblicima;
93. konstatira da je flota EU-a za artizanalni i mali ribolov jako stara, osobito u najudaljenijim regijama, i da njezina plovila, s vrlo visokom prosječnom starošću, nisu sigurna ni za radnike na njima ni za ulov, ponovno naglašavajući potrebu da se razmotri mogućnost korištenja potpore u okviru EFPR-e za kupnju novih plovila, no da to ne dovede do povećanja ulova, uz poštovanje najvišeg održivog prinosa, čime bi se povećala njihova ekološka učinkovitost;
94. podsjeća da su ribarske flote najudaljenijih regija u nekim slučajevima u vrlo lošem stanju i opasnost su za sigurnost ribara i okoliša; u tom kontekstu smatra da je potrebno pronaći rješenja za poboljšanje sigurnosti i radnih uvjeta ribara, za smanjenje emisija CO₂ te za poboljšanje uvjeta za prihvat i očuvanje ulova; ističe da je potrebno osigurati kontinuitet opskrbe zdravim i visokokvalitetnim bjelančevinama, u potpuno sigurnim i zaštićenim uvjetima, uz manji utjecaj na okoliš i bez povećanja ribolovnog kapaciteta;

utorak, 3. svibnja 2022.

95. poziva Komisiju i Vijeće da uspostave instrument potpore sličan programu POSEI za ribarstvo kako bi se ublažili učinci izoliranosti u najudaljenijim regijama;

96. ističe potencijal za održivo korištenje pomorske dimenzije EU-a u Atlantskom oceanu, za što su potrebna uravnoteženija ulaganja u njegove otoke, najudaljenije regije i priobalne luke, kao i širenje mnogih pristaništa i povećanje skladišnih kapaciteta EU-a, uz opremu za rukovanje teretom, koja je vrlo važna za proizvode ribarstva i akvakulture;

Plava tranzicija

97. poziva na razvoj instrumenata za održivo iskorištavanje morskih resursa i diversifikaciju gospodarstva oceana, među ostalim podupiranjem novih proizvoda koji su povezani s ribolovnim aktivnostima i dobiveni iz njih te koji mogu dati dodanu vrijednost našoj kulturnoj i prirodnoj baštini, posebno pružanjem visokokvalitetnih turističkih mogućnosti;

98. naglašava da je potrebno postići integrirani okvir pomorske politike EU-a kojim se osigurava dosljednost između Strategije EU-a za bioraznolikost, strategije „od polja do stola”, klimatske politike i zajedničke ribarstvene politike;

99. smatra da bi sektor akvakulture trebao nastaviti pratiti i poboljšavati nekoliko parametara na temelju mjera utemeljenih na dokazima, uključujući dobrobit riba i gustoću ribljih stokova; nadalje smatra da bi trebalo provesti studije o procjeni utjecaja na okoliš kako bi se poboljšala dobrobit riba, uključujući, ali ne ograničavajući se na obogaćivanje njihova okoliša, održavanje kvalitete vode unutar granica relevantnih za dobrobit kako bi se smanjile bolesti i njihovo širenje, smanjila potreba za antibioticima, nastavilo smanjivati onečišćenje, postigli bolji rezultati u području klime i okoliša te povećala otpornost na klimatske promjene;

100. napominje da je diversifikacija ribljih vrsta u akvakulturi EU-a, uključujući vrste koje su nisko u trofičkom lancu i nekarnivorne vrste, nužna za poboljšanje održivosti tog sektora;

101. ističe potencijalnu ulogu akvakulture, posebno u stvaranju radnih mjesta i sigurnosti opskrbe hranom, kao i u olakšavanju prijelaza na održive prehrambene sustave; smatra da je ključno smanjiti pritisak na morske resurse razvojem i povećanjem upotrebe alternativa ulovljenoj divljoj ribi i izvora hrane za životinje kojima se upravlja na održiv način, čime bi se obrnuo trend gubitka biološke raznolikosti u oceanima i morima; naglašava da se korištenje morskog prostora za potrebe akvakulture mora regulirati na odgovarajući način; u tom pogledu naglašava važnost jasnog i pouzdanog pravnog okvira kojim se promiče pristup vodi i kojim se pružaju potrebna jamstva;

102. napominje da povećana upotreba ribljev brašna i ribljev ulja u akvakulturi EU-a može ugroziti održivost divljih ribljih stokova u vodama EU-a i trećih zemalja;

103. naglašava da je potrebno poduzeti sve mjere kako bi se osigurao konkurentan razvoj ribarstva i akvakulture zbog njihove važnosti za sigurnost opskrbe hranom;

104. naglašava važnost sektora ribarstva i akvakulture za opskrbu bjelančevinama, što je ključno za sigurnost opskrbe hranom, kao i za društveno-gospodarski razvoj lokalnih zajednica i otvaranje radnih mjesta diljem svijeta; posebno podsjeća da se gotovo milijarda ljudi, uglavnom u zemljama u razvoju, oslanja na ribu i morske prehrambene proizvode kao primarni izvor životinjskih bjelančevina; napominje da više od 90 % svjetskog ulova ribara i radnika u ribarstvu ovisi o artizanalnom ribolovu; žali zbog toga što je pandemija bolesti COVID-19 znatno utjecala na osobe zaposlene u sektoru ribarstva i akvakulture;

105. podsjeća da održiva hrana iz oceana, mora i slatkih voda mora potjecati samo iz odgovornog ribarstva i održive akvakulture te da svi proizvodi ribarstva i akvakulture koji se konzumiraju u EU-u moraju dolaziti iz održivih prehrambenih sustava, uz potpuno poštovanje granica planeta; poziva Komisiju da na temelju znanstvenih savjeta razvije pokazatelje održivosti za proizvode ribarstva i akvakulture iz EU-a te da zatraži slične održive standarde za proizvode koji se uvoze na tržište EU-a;

106. naglašava da proizvodnja algi u EU-u iznosi oko 1 % svjetske proizvodnje i stoga smatra da bi države članice i EFPR trebale poticati proizvodnju morskih algi; naglašava da su alge jedno od budućih rješenja za postizanje ciljeva zelenog plana, kao sredstvo pohrane ugljikova dioksida i održiva alternativa u raznim gospodarskim sektorima, ili kao hranjivi proizvod namijenjen ljudskoj prehrani jer bi mogle biti važan izvor bjelančevina i kvalitetnih mikronutrijenata;

utorak, 3. svibnja 2022.

107. poziva Komisiju da razmotri sve mogućnosti za razvoj proizvodnje i upotrebe algi te da iskoristi mogućnosti financiranja kako bi se ubrzala proizvodnja algi; poziva Komisiju da brzo djeluje kako bi olakšala odobravanje algi kao nove hrane smanjenjem povezanih troškova primjene i olakšavanjem pristupa tržištu, uz istodobno jamčenje kvalitete i sigurnosti proizvoda;

108. smatra da bi trebalo promicati održive modele akvakulture koji bi mogli doprinijeti očuvanju ekosustava koji pružaju zaštitu od učinaka klimatskih promjena; naglašava važnost razlikovanja akvakulture od proizvodnje i prerade bjelančevina, posebno kada je ona rezultat praksi koje opterećuju održivost morskih resursa; smatra da hrana za hranidbu akvakulturnih vrsta mora potjecati iz održive poljoprivrede i ribarstva te stoga mora isključivati sve proizvode dobivene nezakonitim, neprijavljenim i nereguliranim ribolovom i prelovom;

109. smatra da se proizvodnjom mikroalgi može smanjiti upotreba neodrživog ribljeg brašna u akvakulturnim uzgajalištima, ističe potrebu za daljnjim razvojem i promicanjem ekološke akvakulture jer ima velik potencijal za rast te da se u tom pogledu mogu iskoristiti alati i financijska sredstva EU-a; poziva na pojačano prikupljanje, obradu i objavljivanje statističkih podataka o ekološkoj proizvodnji u akvakulturi;

110. poziva na opću primjenu ZRP-a na sve ribarske flote EU-a kako bi se osiguralo da se aktivnostima ribarstva i akvakulture upravlja na način kojim se mogu ostvariti socioekonomske koristi, čime se doprinosi dostupnosti prehrambenih proizvoda i minimizira utjecaj njihovih posebnih aktivnosti na staništa i morske ekosustave, uz istodobno obnavljanje i održavanje populacija izlovljivanih vrsta iznad razina koje mogu proizvesti najviši održivi prinos; smatra da bi se to trebalo učiniti uz vođenje računa o posebnostima različitih morskih bazena;

111. ističe ulogu industrije sektora ribarstva i akvakulture te osoba koje su u njima zaposlene u energetskej tranziciji i borbi protiv klimatskih promjena putem dekarbonizacije i promicanja aktivnosti koje pogoduju kružnom gospodarstvu, kao što je prikupljanje morskog otpada;

112. upozorava da odlaganje otpada i svih vrsta onečišćujućih tvari u more, posebno svih vrsta plastike, šteti okolišu, uzrokuje velike gospodarske gubitke u aktivnostima kao što je ribarstvo te da utječe na zdravlje ljudi u cijelom prehrambenom lancu; pozdravlja odluku EFPR-a o pružanju financijske potpore ribarima za pronalaženje, prikupljanje, ponovnu uporabu i recikliranje izgubljenog ribolovnog alata te ostalog morskog otpada; međutim, žali zbog kašnjenja u postizanju ciljeva Okvirne direktive o pomorskoj strategiji i u tom pogledu naglašava da bi trebalo promicati daljnje kampanje za podizanje razine osviještenosti i osposobljavanje ribara;

113. poziva Komisiju i države članice da pruže aktivniju potporu modernizaciji i održivom razvoju sektora ribarstva, posebno artizanalnog ribolova, kako bi ribolovni alat postao selektivniji te kako bi se smanjio utjecaj ribolova na okoliš;

114. ističe ulogu Uredbe (EU) 2019/1241 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o očuvanju ribolovnih resursa i zaštiti morskih ekosustava putem tehničkih mjera⁽¹⁹⁾, u kojoj se utvrđuju mjere očuvanja kojima se uređuje kako, gdje i kada se može obavljati ribolov, kako bi se zaštitile osjetljive vrste i staništa na nacionalnoj i na regionalnoj razini, povećao ribolovni prinos i istodobno smanjio utjecaj na morske ekosustave, posebno povećanom selektivnošću;

115. smatra da je važno kontinuirano prikupljati podatke kako bi se bolje procijenili kriteriji održivosti i spriječilo uspostavljanje ribolovnih područja tamo gdje su utvrđeni osjetljivi morski ekosustavi;

116. poziva EU da se hitno pozabavi štetnim učincima ribolovnih tehnika kao što su pridneni alati, lebdeće mreže, pridnene potegače ili uređaji za privlačenje ribe na klimu, cjelovitost morskog dna, riblje populacije i osjetljive vrste (kao usputni ulov), među ostalim ograničavanjem njihove upotrebe;

117. posebno poziva EU da zabrani uporabu štetnih metoda u svojim strogo zaštićenim morskim područjima u skladu s najboljim dostupnim znanstvenim savjetima; poziva da se Europski fond za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu koristi za pružanje učinkovite potpore prelasku na selektivnije i manje štetne ribolovne tehnike za ribarske flote EU-a;

⁽¹⁹⁾ SL L 198, 25.7.2019., str. 105.

utorak, 3. svibnja 2022.

118. poziva EU da pokrene i financira programe znanstvenog istraživanja za mapiranje morskih staništa bogatih ugljikom u vodama EU-a koji bi poslužili kao temelj za određivanje takvih područja kao strogo zaštićenih morskih područja kako bi se zaštitili i obnovili morski ponori ugljika u skladu s Okvirnom konvencijom Ujedinjenih naroda o klimatskim promjenama te zaštitili i obnovili ekosustavi, posebno oni na morskom dnu, u skladu s Okvirnom direktivom o pomorskoj strategiji, čime ih se zaštitilo od ljudskih aktivnosti koje bi mogle uznemirivati i ispuštati ugljik u vodeni stupac, kao što su ribolovne operacije koje dolaze u dodir s dnom;

119. poziva EU da zabrani sve industrijske aktivnosti koje su štetne za okoliš, kao što su rudarstvo i vađenje fosilnih goriva u zaštićenim morskim područjima;

120. ističe da je u dubokom moru prisutna najveća raznolikost vrsta i ekosustava na Zemlji, da ono pruža ključna ekološka dobra i usluge, uključujući dugoročnu sekvestraciju ugljika, te da je zbog svojih okolišnih uvjeta ono vrlo osjetljivo na poremećaje koje izaziva čovjek; stoga poziva Komisiju i države članice da podrže međunarodni moratorij na dubokomorsko rudarenje;

121. poziva na provedbu strategije za bioraznolikost s pomoću zakonodavnih i nezakonodavnih alata te na poboljšanje djelovanja usmjerenog na ostvarivanje ciljeva Okvirne direktive o pomorskoj strategiji za očuvanje morske bioraznolikosti i obnovu narušenih ekosustava te promicanje konkurentnosti u ribarstvu, akvakulturi i drugim povezanim sektorima;

122. pozdravlja angažman Komisije u reviziji Okvirne direktive o pomorskoj strategiji; poziva Komisiju da prilikom revizije Direktivu uskladi s ciljevima europskog zelenog plana, Strategije za bioraznolikost do 2030. i Osmog programa djelovanja za okoliš;

123. poziva na hitne mjere za borbu protiv nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova, koji je i dalje jedna od najozbiljnijih prijetnji zdravlju ekosustava i gospodarskoj konkurentnosti samog sektora ribarstva; traži veću usklađenost između trgovinskih i ribarstvenih politika u EU-u kako bi se omogućilo djelotvorno rješavanje problema nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova;

Suradnja, znanje i inovacije

124. poziva na veću suradnju između akademske zajednice, istraživačkih i inovacijskih centara, javnih tijela i industrije kako bi se promicala oprema, metode, tehnike i prakse koje se temelje na najboljim dostupnim znanstvenim spoznajama i kojima se mogu poboljšati učinkovitost i sigurnost na radu, gospodarski rast i konkurentnost, kao i ekološka održivost; podsjeća na važnost znanja o oceanima za upozoravanje društva i poticanje svih građana i dionika da zauzmu informirane i odgovorne stavove o oceanu i njegovim resursima;

125. napominje da su pouzdani, visokokvalitetni i usklađeni podaci o oceanima važan čimbenik održive transformacije plavoga gospodarstva;

126. ističe da se potencijal strategije plavoga gospodarstva može ostvariti samo suradnjom svih dionika; primjećuje sve veću upotrebu podataka i umjetne inteligencije u pomorskom prometu; poziva Komisiju da procijeni socioekonomski učinak automatizacije i digitalizacije sektora;

127. poziva Komisiju da dodatno razvije i unaprijedi centre znanstvenih spoznaja, kao što su Copernicusove usluge praćenja morskog okoliša i Europska mreža nadgledanja i prikupljanja podataka o moru, koji nude neprocjenjivo znanje o europskim morima i oceanima; naglašava da se zahvaljujući rekreacijskom ribolovu poboljšava poznavanje vodenog okoliša te povećava zalaganje za zaštitu tog okoliša;

128. pozdravlja uspostavu misije pod nazivom „Ocean” u okviru programa Obzor 2030.; poziva na veću jasnoću i bolju komunikaciju o rasporedu poziva na podnošenje prijedloga za projekte povezane s tom misijom;

129. naglašava potrebu za usklađivanjem prikupljanja podataka o praćenju socioekonomskog stanja i stanja okoliša, kao i praćenja živih ekosustava i ribolovnih stokova; ističe da bi se prikupljeni podaci također trebali uzeti u obzir kako bi se regulirao učinak aktivnosti drugih pomorskih industrija;

130. smatra da ograničenje bruto tonaže, kao kriterija za mjerenje ribolovnog kapaciteta, treba prilagoditi radi odražavanja stvarnog stanja u sektoru i potrebe za korištenjem modernijih i energetski učinkovitijih motora koji manje zagađuju; u tom kontekstu apelira na Komisiju da preispita te kriterije kako bi se poboljšala sigurnost te radni i životni uvjeti i omogućile potrebne promjene kojima bi se poboljšala okolišna održivost, privuklo više mladih radnika u sektor, osigurao manji utjecaj na okoliš i zajamčilo da se kapacitet za ribolov ne poveća;

utorak, 3. svibnja 2022.

131. poziva Komisiju da prikupi dosljedne podatke koji bi omogućili pametno upravljanje obalnim turizmom te da izbjegne pritisak na ekosustave i lokalne zajednice, kao i natjecanje s tradicionalnim aktivnostima kao što su artizanalni i obalni ribolov;

132. ističe važnost mjera upravljanja i prilagodbe koje su potrebne za zaštitu obalnih zajednica, staništa i biološke raznolikosti, a koje bi predstavljale dobro utrošena sredstva s obzirom na goleme posljedice klimatskih promjena i troškove koji proizlaze iz njih; poziva Komisiju da uspostavi sustav za uzbunjivanje i promatranje u vezi sa sve češćim olujama i poplavama, osigura odgovarajuće praćenje okoliša i zdravlja te provede istraživanje ranih upozorenja; poziva Komisiju da procijeni različite scenarije i mjere za suočavanje s mogućim povećanjem razine mora i pojačavanjem teških vremenskih nepogoda;

133. podsjeća da postoje instrumenti kao što je Europski program CleanSeaNet, koji je usmjeren na praćenje onečišćenja naftom; naglašava da je u tom području ključna regionalna suradnja, uključujući suradnju sa zemljama izvan EU-a, posebno na Sredozemnom moru; stoga poziva Komisiju da pojača razmjenu informacija i suradnju među zemljama; naglašava važnost suradničkog, uključivog i međusektorskog pomorskog prostornog planiranja, kojim se u obzir uzimaju socioekonomska pitanja te pitanja okoliša i biološke raznolikosti; naglašava važnost energetske tranzicije, u kojoj sektor plavoga gospodarstva može promicati tehnologije za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora na moru, kao što su energija plime i oseke te valova, solarna energija i energija vjetra; naglašava važnost podupiranja dekarbonizacije broderske industrije i industrije pomorskog prometa, razvoja održivih tehnologija i veće upotrebe izvora energije s niskom razinom emisija i obnovljivih izvora energije;

134. podržava načelo održivog razvoja u plavom gospodarstvu kao pokretača gospodarskog rasta u EU-u, posebno u atlantskom i sredozemnom području te području Baltičkog mora, jer se njime podržavaju sve sektorske i međusektorske aktivnosti povezane s oceanima, morima i obalnim područjima, uključujući pomorski promet, brodogradnju i popravak brodova, biotehnologiju, održivi turizam, odobalne vjetroelektrane, komercijalno i rekreativno ribarstvo i akvakulturu te energiju valova i plime i oseke; poziva Komisiju da promiče istraživanje, razvoj i inovacije kojima se doprinosi održivom turizmu, učinkovitosti resursa i obnovljivoj energiji; posebno naglašava da energija iz obnovljivih izvora na moru može postati važna sastavnica europskog energetskeg sustava do 2050.; poziva na stvaranje poticaja i financiranja za ulaganja u lučku infrastrukturu kako bi se olakšalo servisiranje industrije energije iz obnovljivih izvora na moru;

135. poziva Komisiju da osigura da EU postane i ostane predvodnik u tehnološkom razvoju, zadrži talente i proizvodi čistu energiju, istovremeno smanjujući sve potencijalne posljedice na morski okoliš;

136. naglašava važnost inovacija u ribarstvu kako bi se poboljšala njegova ekološka i gospodarska učinkovitost te poziva na novi pristup inovacijama, pri čemu inovacije i modernizacija ne podrazumijevaju povećanje ribolovnih kapaciteta;

137. poziva Europsku komisiju, države članice i regije da surađuju u promicanju i podupiranju lokalnih inicijativa za očuvanje izvora zarade i tradicija te kulturne baštine povezane s ribarstvom i akvakulturom;

138. poziva Komisiju da, s obzirom na krhki položaj najudaljenijih regija, pruži snažnu potporu inovacijama i istraživanju u cilju razvoja inovativnih, ekološki, socijalno i gospodarski održivih praksi i tehnika u ribarstvu i akvakulturi u tim regijama, čime bi se tim regijama dala vodeća uloga u upravljanju oceanima;

139. ističe da morski otpad ima velik utjecaj na okoliš i socioekonomski učinak u tim regijama te stoga poziva Komisiju da uspostavi centar za borbu protiv onečišćenja mora plastikom, po mogućnosti u najudaljenijoj regiji, sa stručnim znanjem u području inovacija, razvoja i suradnje s dionicima i udruženjima u području ribarstva i akvakulture, zadužen za donošenje strategija i politika održivosti koje bi se mogle ponoviti u drugim regijama;

140. smatra da je važno među potrošačima promicati pozitivnu percepciju prehrambenih vrijednosti proizvoda ribarstva i akvakulture; ističe da je nužno potrošačima pružiti odgovarajuće informacije kako bi se promijenile potrošačke navike i promicala potrošnja manje poznatih morskih proizvoda iz europskih voda;

---

utorak, 3. svibnja 2022.

141. ističe da je nužno podići razinu osviještenosti potrošača o proizvodima od algi, povećati njihovo prihvaćanje tih proizvoda i senzibilizirati ih u pogledu problema rasipanja hrane; ponavlja da se informiranje potrošača mora poboljšati učinkovitim označivanjem, uključujući označivanje održivosti;

o

o o

142. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju prosljedi Vijeću, Komisiji, Odboru regija te Europskom gospodarskom i socijalnom odboru.
